

Vissa spel- och lotterifrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner som har väckts under allmänna motionstiden i september 2001. Motionerna gäller frågor om avskaffande av monopol på spelmarknaden, tillsättande av en särskild granskningsgrupp för att bl.a. utreda om AB Svenska Spel lever upp till de intentioner som låg bakom bildandet av bolaget, departementstillhörighet för Lotteriinspektionen respektive frågor om hästsporten, folkrörelsernas andel av spelmarknaden, det s.k. vinstdelningssystemet, kasinoverksamhet av internationellt slag, lottförsäljningsterminaler samt spel på hästar och hundar.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

I betänkandet finns 7 reservationer och 4 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden	5
Monopol m.m.	5
Departementstillhörighet	6
Folkrörelsernas andel av spel- och lotterimarknaden, vinstdelningssystem.....	7
Kasino av internationellt slag	8
Lottförsäljningsterminaler	9
Högsta gräns för utdelning av vinstsumma m.m.	9
Spel på hundar	10
Spel på hästar m.m.	11
Reservationer.....	13
1. Andel av spelmarknaden (punkt 4), (m)	13
2. Andel av spelmarknaden (punkt 4), (kd, c).....	13
3. Andel av spelmarknaden (punkt 4), (fp).....	14
4. Vinstdelningssystem (punkt 5), (v, kd, c).....	14
5. Lottförsäljningsterminaler (punkt 8), (m, c).....	15
6. Spel på hästar m.m. (punkt 11), (m)	15
7. Spel på hästar m.m. (punkt 11), (kd, c, mp).....	16
Särskilda yttranden.....	17
1. Andel av spelmarknaden (punkt 4), (mp)	17
2. Kasinoverksamhet av internationellt slag (punkt 6), (v, kd, mp).....	17
3. Spel på hundar (punkt 10), (mp).....	17
4. Spel på hästar m.m. (punkt 11), (v)	17
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avskaffande av monopol på spelmarknaden

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr206 i denna del och 2001/02:Kr319 yrkandena 1 och 2.

2. Tillsättande av en särskild granskningsgrupp

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr319 yrkande 3.

3. Departementstillhörighet

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr206 i denna del, 2001/02:Kr255 yrkande 1 och 2001/02:Kr406.

4. Andel av spelmarknaden

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr339 yrkande 11, 2001/02:Kr427 yrkande 3 och 2001/02:Kr428 yrkande 12.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (kd, c)

Reservation 3 (fp)

5. Vinstdelningssystem

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr243 och 2001/02:Kr428 yrkande 6.

Reservation 4 (v, kd, c)

6. Kasinoverksamhet av internationellt slag

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr333.

7. Lokaliseringen av kasinon

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr404 och 2001/02:Kr405.

8. Lottförsäljningsterminaler

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr279 yrkande 21.

Reservation 5 (m, c)

9. Högsta gräns för utdelning av vinstsumma

Riksdagen avslår motion 2001/02:So273 yrkandena 2 och 3.

10. Spel på hundar

Riksdagen avslår motion 2001/02:Kr317.

11. Spel på hästar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:Kr214, 2001/02:Kr267, 2001/02:Kr314 och 2001/02:Kr322.

Reservation 6 (m)

Reservation 7 (kd, c, mp)

Stockholm den 16 maj 2002

På kulturutskottets vägnar

Inger Davidson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger Davidson (kd), Elisabeth Fleetwood (m), Agneta Ringman (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Lennart Fridén (m), Eva Arvidsson (s), Paavo Vallius (s), Lars Wegendal (s), Peter Pedersen (v), Dan Kihlström (kd), Roy Hansson (m), Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c), Ana Maria Narti (fp), Hillevi Larsson (s), Anne-Katrine Dunker (m) och Christina Pettersson (s).

Utskottets överväganden

Monopol m.m.

Utskottets förslag i korthet

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- avskaffande av monopol på spelmarknaden och
  - tillsättande av en särskild granskningsgrupp.

Motionerna

Motionären bakom motion Kr206 (m) föreslår att AB Svenska Spels och ATG:s *monopol* på spelmarknaden skall tas bort och att fler entreprenörer skall ges möjlighet att komma in på spelmarknaden (motionen i denna del).

I motion Kr319 (m) begär motionären att regeringen skall lägga fram förslag till ändringar av lagstiftningen på spelområdet så att privata aktörer kan bedriva spelverksamhet i Sverige (yrkande 1).

I samma motions yrkande 2 föreslår motionären att monopolet på den svenska spelmarknaden skall tas bort samt att staten skall dela upp AB Svenska Spel i mindre enheter och sälja dessa. Försäljningen motiveras med att staten inte skall äga företag som bedriver spelverksamhet.

I motionens yrkande 3 hemställs att regeringen *tillsätter en särskild granskningsgrupp* för att utreda om AB Svenska Spel lever upp till de intentioner som låg bakom bildandet av bolaget och om bolaget följer svensk lagstiftning vad avser t.ex. upphandling och uppträdande i konkurrensförhållanden. I motionen hävdas bl.a. att AB Svenska Spel nonchalerar rekommendationer från Nämnden för offentlig upphandling och att bolaget använt sig av aggressiv marknadsföring av Jack Vegas, riktad direkt till ungdomar.

Utskottets ställningstagande

Frågan om avskaffande av *monopolet* på spelmarknaden behandlade utskottet senast hösten 2001. I sitt av riksdagen godkända betänkande 2001/02:KrU3 angav utskottet då att utgångspunkten på den svenska spel- och lotterimarknaden för närvarande är att det överskott som uppkommer skall vara förbehållet staten, föreningslivet och hästsporten. Nettoinkomsterna skall med andra ord komma det allmänna eller allmännyttiga ändamål till godo. Kommersiella intressen tillåts inom spelverksamheterna på restaurangkasinon och på varuspelsautomater på marknads- och tivolinöjen. De senare har ansetts utgöra spel av förströelsekaraktär där vinstchanserna inte har varit det dominerande inslaget.

Utskottet uttalade vidare som sin mening att nettoinkomsterna från spel- och lotterimarknaden även fortsättningsvis skall komma det allmänna eller allmännyttiga ändamål till godo och avstyrkte de aktuella motionerna. Utskot-

tet är inte av någon annan uppfattning i dag och anser inte heller att AB Svenska Spel skall delas upp i mindre enheter och säljas. Utskottet avstyrker därmed motionerna Kr206 (m) i denna del och Kr319 (m) yrkandena 1 och 2.

Beträffande motionsyrkandet att regeringen skall *tillsätta en särskild granskningsgrupp* för att se om AB Svenska Spel lever upp till de intentioner som låg bakom bildandet av bolaget vill utskottet erinra om följande.

När det gäller påståendet om aggressiv marknadsföring har finansministern i mars 2001 i ett svar på en interpellation i riksdagen (2000/01:861) uppgett att han inhämtat att den påtalade marknadsföringen av automatspelet Jack Vegas främst var avsedd att informera om det ändamål som överskottet från detta spel går till. Av reklamen framgick enligt ministern tydligt bl.a. att åldersgränsen för detta spel är 18 år. Ministern konstaterade vidare att AB Svenska Spel är en egen juridisk person som sköter sin verksamhet självständigt. Han uppgav sig ha fullt förtroende för bolagets styrelse och ledning och fann därför inte anledning att vidta några åtgärder i ärendet. Härtill kan läggas att Statens folkhälsoinstitut (FHI), som enligt vad som närmare redovisas nedan i ett senare avsnitt, har fått i uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för att motverka spelberoende och att lämna förslag till hur marknadsföringen av spel kan begränsas.

Beträffande motionärens påstående att Svenska Spel nonchalerar rekommendationer från Nämnden för offentlig upphandling (NOU), har finansministern i ett annat interpellationssvar i oktober 2001 (2001/02:36) erinrat om att lagen om offentlig upphandling (LOU) är konstruerad så att bolaget självt avgör om det är en upphandlande enhet eller inte och därför omfattas av lagen. Svenska Spel har gjort den bedömningen att upphandlingsreglerna inte är tillämpliga på den verksamhet som bedrivs i Svenska Spel jämte övriga dotterbolag. Den leverantör som anser sig förfördelad har enligt ministern möjlighet att vända sig till domstol, vilken har befogenhet att avgöra hur lagen skall tolkas. I sista hand är det enligt ministern en fråga för EG-domstolen.

Utskottet har ingen annan uppfattning än den som kommit till uttryck i interpellationssvaren och avstyrker därför motion Kr319 (m) yrkande 3.

Departementstillhörighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om departementstillhörighet.

Motionerna

Motionärerna bakom motionerna Kr206 (m) i denna del och Kr255 (kd) yrkande 1 föreslår att ansvaret inom Regeringskansliet för AB Svenska Spel skall föras över från Finansdepartementet till Näringsdepartementet. Motionärerna framhåller att AB Svenska Spel och den kontrollerande myndigheten,

Lotteriinspektionen, som båda hör under Finansdepartementet, bör ligga under olika departements ansvar.

I motion Kr406 (kd) hemställs att ansvaret för spelverksamheten avseende hästar bör sortera under Jordbruksdepartementet.

Utskottets ställningstagande

Enligt 7 kap. 1 § regeringsformen är det regeringen som fördelar ärendena mellan departementen.

Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna Kr206 (m) i denna del, Kr255 (kd) yrkande 1 och Kr406 (kd).

Folkrörelsernas andel av spel- och lotterimarknaden, vinstdelningssystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- andel av spelmarknaden, *jämför reservationerna 1 (m), 2 (kd, c) och 3 (fp)*, och
- vinstdelningssystem, *jämför reservation 4 (v, kd, c)*.

Motionerna

I motion Kr339 (m) föreslår motionärerna att idrottsrörelsen bör få en betydligt större *andel av spelmarknaden* (yrkande 11).

Motionärerna bakom motion Kr427 (fp) hemställer att idrottsföreningar skall få ökade möjligheter att utveckla och bedriva egna spel och lotterier samt ges ansvar för värdeautomaterna (yrkande 3).

Motionärerna bakom motion Kr428 (kd) pekar på att folkrörelserna under de två senaste decennierna tappat andelar av spelmarknaden i förhållande till AB Svenska Spel och ATG och föreslår att en ändring nu bör ske för att öka folkrörelsernas andel (yrkande 12).

I motionerna Kr243 (v) och Kr428 (kd) yrkande 6 hemställs att det av riksdagen beslutade s.k. *vinstdelningssystemet* skall komma i gång.

Utskottets ställningstagande

I betänkandet Föreningslivet på spel- och lotterimarknaden (SOU 2000:9) föreslås bl.a. att nettoöverskottet från värdeautomater och kasinospel i AB Svenska Spels regi i sin helhet skall överföras till folkrörelserna samt att folkrörelsernas verksamhet på den ”rena” lottmarknaden skall stärkas. Det sistnämnda skall enligt utredningen bakom betänkandet ske genom att AB Svenska Spel får disponera ”ett tak om högst två traditionella lotterier” och att lottmarknaden i övrigt i princip skall vara folkrörelsernas marknad. Enligt utredningens slutsatser kommer folkrörelsernas marknadsandel år 2004 att

uppgå till ca 32 % om utredningsförslaget går igenom. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

I ett utskottsbetänkande hösten 2001 (bet. 2001/02:KrU3) påminde utskottet om det vinstdelningssystem som riksdagen tidigare godkänt. Utskottet konstaterade då att även frågan om ett vinstdelningssystem fortfarande bereds inom Regeringskansliet.

Med hänvisning till det beredningsarbete som pågår och som utskottet inte vill föregripa avstyrker utskottet motionerna Kr243 (v), Kr339 (m) yrkande 11, Kr427 (fp) yrkande 3 samt Kr428 (kd) yrkandena 6 och 12.

Kasino av internationellt slag

Utskottets förslag i korthet

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- kasinoverksamhet av internationellt slag och
  - lokaliseringen av kasinon.

Motionerna

I motion Kr333 (v) hemställs att riksdagen skall besluta att riva upp det tidigare fattade beslutet att tillåta att sex kasinon etableras i Sverige. Motionärerna anser att endast det vid tidpunkten för motionens avlämnande öppnade kasinot i Sundsvall bör få driva *kasino av internationellt slag*. Motionärerna påpekar att om inget görs för att dämpa spelhysterin kommer spelberoende snart att vara en folkhälsofråga.

Frågan om *lokaliseringen av kasinon* tas upp i två motioner.

Motionärerna bakom motion Kr404 (s) föreslår att ett kasino av internationellt slag skall placeras i Piteå.

I motion Kr405 (m) föreslås att ett kasino skall öppnas i Båstad under sommarmånaderna som en filial till kasinot i Malmö.

Utskottets ställningstagande

Ett motionsyrkande att helt förbjuda *kasinoverksamhet av internationellt slag* i Sverige hade utskottet uppe till behandling hösten 2001 (bet. 2001/02:KrU3). Utskottet ansåg då att de fördelar som en kasinoverksamhet för med sig, däribland en dämpande effekt på den illegala spelmarknaden, de betydande inkomster som kan inbringas till staten och den ökade sysselsättning som kasinoverksamheten kan bidra till, överväger nackdelarna. Mot denna bakgrund avstyrkte utskottet motionsyrkandet. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet anser även i dag att de fördelar som kasinoverksamhet för med sig överväger nackdelarna och att det därför inte finns skäl att riva upp det tidigare fattade beslutet att tillåta sex kasinon att etableras i Sverige. Utskottet kan också påminna om att FHI fått i uppdrag att utarbeta ett förslag till hand-

lingsprogram för att motverka spelberoende samt att minska de skadliga effekterna av överdrivet spelande.

Med hänvisning till vad som anförts avstyrker utskottet motion Kr333 (v).

Beträffande *lokaliseringen av kasinon* har regeringen beslutat att statliga kasinon av internationellt slag skall placeras i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall. Kasinon av detta slag har öppnats i Sundsvall och Malmö. Ett kasino planeras att öppna i Göteborg i sommar och i Stockholm i höst. Regeringen har enligt ett av riksdagen tidigare fattat beslut möjlighet att senare – när erfarenheter vunnits – besluta om kasinon på ytterligare två orter.

Med hänvisning till att det i dagsläget inte finns anledning att uttala sig om en placering av de eventuellt två kommande kasinona och då det är regeringen som beslutar om lokaliseringen av kasinon avstyrker utskottet motionerna Kr404 (s) och Kr405 (m).

Lottförsäljningsterminaler

Utskottets förslag i korthet

Utskottet bör avslå motionsförslaget om lottförsäljningsterminaler, *jämför reservation 5 (m, c)*.

Motionen

I betänkandet Föreningslivet på spel- och lotterimarknaden (SOU 2000:9) föreslås att rikslotterierna skall ges möjlighet att sälja lotter genom lottförsäljningsterminaler. Motionärerna bakom motion Kr279 (c) hemställer att även det lokala föreningslivet skall få denna rätt (yrkande 21).

Utskottets ställningstagande

Utredningsförslaget om lottförsäljningsterminaler bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att resultaten av beredningsarbetet bör föregripas, varför motion Kr279 (c) yrkande 21 avstyrks.

Högsta gräns för utdelning av vinstsumma m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om högsta gräns för utdelning av vinstsumma m.m.

Motionen

I motion So273 (mp) föreslår motionären att den högsta vinstsumma som får utdelas från lotterier skall vara 3 miljoner kronor (yrkande 2).

All vinst från lotterier som överstiger 3 miljoner kronor föreslås i samma motion gå till hjälpinsatser för barn och människor i utsatta situationer och fördelas av en ideell organisation såsom Röda Korset (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade en liknande motion hösten 2001 (bet. 2001/02:KrU3). Utskottet anförde då att regeringen i ett pressmeddelande år 1997 meddelat att Lotteriinspektionen övervägt frågan om spelvinster storlek och kommit fram till slutsatsen att inte föreslå regeringen att införa ett högsta tak för spelvinster. Dåvarande finansministern kommenterade pressmeddelandet och uppgav bl.a. att ett vinsttak för de svenska spelen skulle leda till att utländska spel – som inte har något vinsttak – skulle tränga ut de svenska spelen. Det skulle enligt finansministern försämra kontrollen över den svenska spelmarknaden med ökad risk för sociala problem. Dessutom skulle arbetstillfällena i Sverige slås ut och statens och föreningslivets inkomster minskas. Mot denna bakgrund angav han att han inte hade för avsikt att införa ett högsta tak för spelvinster. Utskottet ansåg hösten 2001 att dessa skäl fortfarande hade bärkraft och avstyrkte motionen.

Utskottet är inte av någon annan uppfattning i dag, varför motion So273 (mp) yrkandena 2 och 3 avstyrks.

Spel på hundar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om spel på hundar.

Motionen

Motionären bakom motion Kr317 (mp) hemställer att spel på hundar skall förbjudas.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gav i september 2001 Statens jordbruksverk i uppdrag att från djurskyddssynpunkt göra en översyn av hundkapplöpning med vadhållning. Syftet med översynen var att bedöma om djurskyddet har försämrats genom vadhållning på ett sådant sätt att verksamheten måste förändras eller upphöra.

Jordbruksverket lämnade med anledning av uppdraget en rapport i november 2001. Verkets bedömning var att det sedan vadhållningen infördes inte skett någon försämring av djurskyddet vid hundkapplöpningar som föranleder att verksamheten måste förändras eller upphöra samt att en ny utvärdering bör göras efter cirka fem år. Verket konstaterade vidare att det bl.a. behövs underlag från en längre period för att få fram en säkrare skadestatistik. Den aktuella statistiken baserade sig på ett och ett halvt års tävlande och var enligt

verket inte tillräcklig för att dra några säkra slutsatser utan räckte endast till att se tendenser inom sporten.

Med hänvisning till den nyligen gjorda översynen avstyrker utskottet motion Kr317 (mp).

Spel på hästar m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om spel på hästar, *jämför reservationerna 6 (m) och 7 (kd, c, mp)*.

Motionerna

Motionären bakom motion Kr214 (m) begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av lagstiftningen avseende spelmarknaden så att ATG tillåts att i samarbete med respekterade spelbolag utomlands bygga internationellt konkurrenskraftiga spelpooler inom hästsporten.

I motion Kr314 (v) hemställer motionärerna att en ny utredning skall tillsättas rörande trav- och galoppsportens framtida arbetsvillkor i syfte att få fram förslag som gör att sporten kan möta den allt hårdare konkurrensen på spelmarknaden. Till de frågor som särskilt bör tas upp hör procentsatsen på totalisatorskatt och ökad möjlighet för ATG att konkurrera på den internationella spelmarknaden. Motionärerna vill också att ATG:s avtal med staten skall bli mer långsiktiga.

I motion Kr267 (c) begärs en översyn av trav- och galoppsportens möjligheter att konkurrera på den internationella spelmarknaden (yrkande 1). I samma motions yrkande 2 begärs att ATG:s ettåriga avtal med staten skall bli längre för att möjliggöra en långsiktig planering.

Motionärerna bakom motion Kr322 (s, c) hemställer att staten förbättrar trav- och galoppsportens vardagsekonomi genom beskattnings- och lagstiftningsåtgärder.

Utskottets ställningstagande

ATG har sedan 1973 ansvaret för totalisatorspel på trav- och galopptävlingar. Bolagets rättigheter regleras inte direkt i lotterilagen, utan bolaget har i stället fått sina rättigheter genom beslut av regeringen med stöd av ett bemyndigande, sedan år 1990 enligt 45 § lotterilagen.

Regeringen har i december 2001 beslutat att godkänna ett nytt avtal mellan staten, Svenska travsportens centralförbund (STC) och Svenska galoppförbundet (SG) om riktlinjer för hästtävlingar med totalisatorspel, m.m. och lämnat ATG tillstånd att anordna vadhållning i samband med hästtävlingar under år 2002. Parterna har i en bilaga i nämnda avtal beslutat att se över vissa frågor rörande trav- och galoppsporten i Sverige. Bland annat har Finansdepartementet förklarat sig berett att under den kommande höstens bud-

getarbete överväga att lämna förslag om en sänkning av lotteriskatten med 0,7 procentenheter samt att i samband med översynen inom departementet även se över dagens system för slutande av avtal och tillståndsgivning.

I proposition 2001/02:153 Lotterier över Internet m.m. anges att regeringen har för avsikt att under hösten återkomma i frågan om de svenska legala aktörernas konkurrenskraft gentemot internationella aktörer på den svenska marknaden. Utskottet förutsätter att regeringen i detta sammanhang tar ett samlat grepp på de angivna frågorna och att bl.a. frågan om ATG:s möjligheter att konkurrera på den internationella marknaden behandlas.

Regeringens ställningstaganden bör inte föregripas. Utskottet avstyrker därför motionerna Kr214 (m), Kr267 (c) yrkandena 1 och 2, Kr314 (v) och Kr322 (s, c).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Andel av spelmarknaden (punkt 4)

av Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Roy Hansson och Anne-Katrine Dunker (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr339 yrkande 11 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Kr427 yrkande 3 och 2001/02:Kr428 yrkande 12.

Ställningstagande

Vi anser att idrottsrörelsen bör få en betydligt större andel av spelmarknaden för att därmed kunna öka sin självfinansieringsgrad. Regeringen bör snarast återkomma med förslag till riksdagen.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr339 (m) yrkande 11 och delvis bifalla motionerna Kr427 (fp) yrkande 3 och Kr428 (kd) yrkande 12.

2. Andel av spelmarknaden (punkt 4)

av Inger Davidson (kd), Dan Kihlström (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr428 yrkande 12 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Kr339 yrkande 11 och 2001/02:Kr427 yrkande 3.

Ställningstagande

Folkrörelserna har under de senaste två decennierna tappat andelar av spelmarknaden i förhållande till AB Svenska Spel och ATG och en ändring bör snarast ske för att öka folkrörelsernas andel.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen

bifalla motion Kr428 (kd) yrkande 12 och delvis bifalla motionerna Kr339 (m) yrkande 11 och Kr427 (fp) yrkande 3.

3. Andel av spelmarknaden (punkt 4)

av Ana Maria Narti (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr427 yrkande 3 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Kr339 yrkande 11 och 2001/02:Kr428 yrkande 12.

Ställningstagande

Jag anser att idrottsföreningar skall få ökade möjligheter att utveckla och bedriva egna spel och lotterier samt ges ansvar för värdeautomaterna.

Jag föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad jag här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr427 (fp) yrkande 3 och delvis bifalla motionerna Kr339 (m) yrkande 11 och Kr428 (kd) yrkande 12.

4. Vinstdelningssystem (punkt 5)

av Inger Davidson (kd), Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v), Dan Kihlström (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:Kr243 och 2001/02:Kr428 yrkande 6.

Ställningstagande

Riksdagen har tidigare fattat beslut om att införa ett s.k. vinstdelningssystem mellan staten och föreningslivet, där det framtida överskottet från värdeautomaterna, som nu tillfaller det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet, skall transformeras till en andel av Svenska Spels totala överskott. Vi anser att det är på tiden att vinstdelningssystemet nu kommer till stånd och riksdagen bör därför återigen tillkännage för regeringen att ett vinstdelningssystem skall införas.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr243 (v) och Kr428 (kd) yrkande 6.

5. Lottförsäljningsterminaler (punkt 8)

av Elisabeth Fleetwood (m), Lennart Fridén (m), Roy Hansson (m), Birgitta Sellén (c) och Anne-Katrine Dunker (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 5. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr279 yrkande 21.

Ställningstagande

I betänkandet Föreningslivet på spel- och lotterimarknaden (SOU 2000:9) föreslås att rikslotterierna skall få placera ut s.k. lottförsäljningsterminaler och där få sälja maximalt 75 % av lotterna i ett lotteri. Vi anser att denna rätt även borde gälla det lokala föreningslivet. För det lokala föreningslivet skulle en sådan möjlighet kunna innebära ett väsentligt ekonomiskt tillskott och möjliggöra en förstärkning av verksamheten.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr279 (c) yrkande 21.

6. Spel på hästar m.m. (punkt 11)

av Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Roy Hansson och Anne-Katrine Dunker (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 6. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr214 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Kr267 yrkande 1, 2001/02:Kr314 och 2001/02:Kr322 samt avslår motion 2001/02:Kr267 yrkande 2.

Ställningstagande

Spelet på hästar är det nav som får hästnäringen att ekonomiskt fungera. Utan spelintäkter är det mycket svårt att se att sporten har en framtid i landet. Spelet på hästar har tidigare varit väl skyddat inom Sverige där ATG haft den enda spelkoncessionen och där överskottet efter skatt och kostnader överförts till trav- och galoppporten. I dag hotas detta då nya tekniker är gränsöverskridande och inga legala möjligheter finns som kan stoppa utländska bolag att agera i Sverige. För att konkurrera med utländska bolag måste ATG kunna bygga allianser med andra respekterade spelbolag som erbjuder spel på hästar i sina respektive länder. Inom Europa har i stort sett samtliga länder anpassat sin lagstiftning till att tillåta detta samarbete för att kunna hantera den nya konkurrensen och globala spelmarknaden. Sverige tillhör en av de få kvarvarande nationerna som inte har justerat detta. Det är av allra högsta vikt att

Sverige ändrar sin lagstiftning så att samarbete med internationellt poolspel tillåts.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr214 (m) och delvis bifalla motionerna Kr267 (c) yrkande 1, Kr314 (v) och Kr322 (s, c) samt avslå motion Kr267 (c) yrkande 2.

7. Spel på hästar m.m. (punkt 11)

av Inger Davidson (kd), Dan Kihlström (kd), Ewa Larsson (mp) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Kr267 och bifaller delvis motionerna 2001/02:Kr214, 2001/02:Kr314 och 2001/02:Kr322.

Ställningstagande

För att hästnäringen och hästsporten skall kunna utvecklas krävs det att de ekonomiska villkoren för arrangörerna och näringsidkarna förbättras. Detta bör framför allt göras genom att ATG ges möjlighet att konkurrera på den internationella spelmarknaden i en öppen konkurrens. Genom att låta spelet expandera ut till den internationella spelmarknaden möjliggör det en ökad inkomstkälla för såväl statliga skatteintäkter som ökade intäkter för den för landsbygden så viktiga trav- och galoppnäringen. Vi anser att möjligheten till internationell konkurrens bör ses över.

Vi anser vidare att svenska statens avtal med ATG skall vara långsiktiga. Det ettåriga avtal som man har i dag gör det omöjligt för ATG att ha en långsiktig planering.

Vi föreslår med hänvisning till det anförda att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här framför. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr267 (c) och delvis bifalla motionerna Kr214 (m), Kr314 (v) och Kr322 (s, c).

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Andel av spelmarknaden (punkt 4)

Ewa Larsson (mp) anför:

Jag vill påminna om att Miljöpartiet så sent som hösten 2001 väckte en motion där Miljöpartiet hemställde att riksdagen skulle tillkännage för regeringen betydelsen av en jämn fördelning av marknadsandelarna mellan spelmarknadens tre aktörer, dvs. AB Svenska Spel, ATG och folkrörelserna (motion 2000/01:Kr522 yrkande 1, bet. 2001/02:KrU3).

2. Kasinoverksamhet av internationellt slag (punkt 6)

Inger Davidson (kd), Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v), Dan Kihlström (kd) och Ewa Larsson (mp) anför:

Vi vill påminna om att vi redan i samband med regeringens förslag om tillåtande av kasinospel av internationellt slag i Sverige satte oss emot förslaget. Vi ansåg att de nackdelar som ett kasino av detta slag skulle medföra, framför allt risken för ett ökat spelberoende, vägde så tungt att det inte fanns förutsättningar för denna typ av kasinospel i Sverige (bet. 1998/99:KrU11, res. 8). Det öppnade kasinot i Sundsvall går med stor förlust och det stärker vår hållning ytterligare.

3. Spel på hundar (punkt 10)

Ewa Larsson (mp) anför:

Jag har valt att inte reservera mig till förmån för motion Kr317 (mp) om att spel på hundar skall förbjudas, då Jordbruksverket avlämnade en rapport i november 2001 om djurskyddet vid hundkapplöpningar.

Jag vill ändå understryka vikten av att utvecklingen noga följs och att en ny utvärdering görs när underlag finns från en längre period.

4. Spel på hästar (punkt 11)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Vi har valt att inte reservera oss till förmån för motion Kr314 (v) om travsportens framtid.

Vi vill ändå understryka vikten av att statens avtal med ATG blir mer långsiktiga och förutsätter att även regeringen har denna inställning.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2001

2001/02:Kr206 av Sten Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om spelmarknaden.

2001/02:Kr214 av Carl G Nilsson (m):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av lagstiftningen avseende spelmarknaden enligt vad i motionen anföras.

2001/02:Kr243 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om att ett vinstdelningssystem avseende spelintäkter från AB Svenska Spel i enlighet med tidigare beslut snarast bör införas.

2001/02:Kr255 av Caroline Hagström (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om under vilka departement Svenska Spel respektive Lotteriinspektionen bör sortera.

2001/02:Kr267 av Sofia Jonsson och Eskil Erlandsson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om en översyn av trav- och galoppsportens möjlighet att i öppen konkurrens konkurrera på den internationella spelmarknaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om att uppnå långsiktiga avtal med ATG.

2001/02:Kr279 av Agne Hansson m.fl. (c):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om att det lokala föreningslivet skall ha samma rätt som rikslotterierna att ställa ut lottförsäljningsterminaler.

2001/02:Kr314 av Carlinge Wisberg m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening behovet av en ny utredning om trav- och galoppsportens framtida arbetsvillkor.

2001/02:Kr317 av Gudrun Lindvall (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om totospel vid hundkapplöpningar.

2001/02:Kr319 av Gunnar Axén (m):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av lagstiftningen på spelmarknadsområdet så att privata aktörer kan bedriva spelverksamhet i Sverige i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att det inte skall förekomma monopol på den svenska spelmarknaden samt att staten inte skall äga företag som bedriver spelverksamhet och därmed sälja Svenska Spel.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om särskild granskning av Svenska Spels verksamhet.

2001/02:Kr322 av Kenth Högström och Sven Bergström (s, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra trav- och galoppsportens vardagsekonomi.

2001/02:Kr333 av Charlotta L Bjälkebring och Tasso Stafilidis (v):

Riksdagen beslutar i enlighet med vad i motionen anförs om att det enbart får bedrivas kasino med internationella regler i Sundsvall.

2001/02:Kr339 av Kent Olsson m.fl. (m):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att idrottsrörelsen får en betydligt större andel av spelmarknaden.

2001/02:Kr404 av Lars U Granberg och Monica Öhman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Piteå som etableringsort för kasino.

2001/02:Kr405 av Bertil Persson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sommarkasinoverksamhet i Båstad.

2001/02:Kr406 av Caroline Hagström m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ansvaret för spelverksamheten avseende hästar bör sortera under Jordbruksdepartementet.

2001/02:Kr427 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att idrottsföreningarna skall få ökade möjligheter att utveckla och bedriva egna spel och lotterier samt kan ges ansvar för värdeautomater.

2001/02:Kr428 av Dan Kihlström m.fl. (kd):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det aviserade vinstdelningssystemet måste komma i gång.

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkrörelsernas del av spelmarknaden.

2001/02:So273 av Barbro Feltzing (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en högsta gräns för utdelning av vinstsumma införs och att denna gräns föreslås vara 3 miljoner kronor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en ideell organisation såsom Röda Korset skall ges i uppdrag att fördela överskjutande pengar från anordnat lotteri till hjälpinsatser för barn och människor i utsatta situationer.